

Goa University

DEPARTMENT OF MARATHI

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

Syllabus

MASTER OF ARTS

साहित्य-पारंगत

(80 Credits)

(Vide Credit-based on Masters Degree Programme)

(पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाशी संबंधित ८० श्रेयांकन पद्धतीस अनुसरून)

(For the Academic Years : 2014-2015 onwards)

MODULE-WISE WEIGHTAGE

उद्दिष्टे :

१. मराठीचा, तिच्या भाषाविषयक उत्पत्तीपासून आधुनिक कालखण्डापर्यंतच्या विकसनशीलतेच्या संदर्भात, विविध अभ्यास-साधनांच्या आधारे, चिकित्सात्मक अभ्यास करणे;
२. मराठीतील, तिच्या शब्दसिद्धीची व वाक्यसिद्धीची क्षमता अभ्यासताना नवनवीन भाषाविषयक वैचारिक अन्तःप्रवाहांचाही चिकित्सात्मक परामर्ष घेणे;
३. मराठी साहित्याच्या निर्मितीचा आरंभापासून पाठ्यपुस्तकांच्या साह्याने चिकित्सात्मक अभ्यास करणे;
४. मराठी भाषेतील साहित्याचा चिकित्सात्मक अभ्यास करता यावा यासाठी अद्ययावत साहित्य सिद्धांत व त्याचे उपयोजन करणे;
५. पदव्युत्तर स्तरावरील संशोधनपरतेचा विकास व्हावा म्हणून विशेष अभ्यासक्रमाची मांडणी करणे;
६. मोडीसह अन्य लिप्यांचा तसेच संस्कृतसह अन्य भाषांतील साहित्यकृतींचाही विस्तृतपणे अभ्यास करता यावा यासाठीचा अभ्यासक्रम मांडणे;

Goa University

DEPARTMENT OF MARATHI

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

Syllabus

MASTER OF ARTS

साहित्य-पारंगत

(Note : Each paper carries FOUR credits)

(A Postgraduate Programme of Ten Papers - 80 Credits)

(Vide Credit-based on Masters Degree Programme)

(पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाशी संबंधित ८० श्रेयांकन पद्धतीस अनुसरून)

(For the Academic Years : 2014-2015 onwards)

CORE COURSE

सैद्धान्तिक अभ्यासक्रम

1. MRC - 101/14	मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार	(A Review of Marathi Grammar)
2. MRC - 102/14	साहित्यसिद्धान्त - (भाग एक)	(Theory of Literature Part - I)
3. MRC - 103/14	भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा	(Linguistics and Marathi Language)
4. MRC - 104/14	दोन मध्ययुगीन मराठी साहित्यकृतींचा अभ्यास	(A Study of Two Marathi Texts representing the Medieval Period)
5. MRC - 105/14	आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (१८१८-१९४७)	(History of Marathi Literature) (1818-1947)
6. MRC - 106/14	साहित्यसिद्धान्त - (भाग दोन)	(Theory of Literature Part - II)
7. MRC - 107/14	संशोधन पद्धती व तंत्र	(Research Methodologies and Techniques)
8. MRC - 108/14	आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास (१९४७ - २०००)	(History of Marathi Literature) (1947 - 2000)
9. MRC - 109/14	विशिष्ट साहित्यप्रकाराचा अभ्यास (मराठीतील ललितगद्य लेखन)	(A Form of Literature) (Literary Essays)
10. MRC - 110/14	एका आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास (A Study of a Modern Marathi Author	- बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर - Balkrishna Dattatreya Satoskar)

Goa University

DEPARTMENT OF MARATHI

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

Syllabus

MASTER OF ARTS

साहित्य-पारंगत

(Note : Each paper carries FOUR credits)

(A Postgraduate Programme of Ten Papers - 80 Credits)

(Vide Credit-based on Masters Degree Programme)

(पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाशी संबंधित ८० श्रेयांकन पद्धतीस अनुसरून)

(For the Academic Years : 2014-2015 onwards)

OPTIONAL COURSE

पर्यायी अभ्यासक्रम

1. MRO - 101/14	लोकसाहित्याचा अभ्यास	(A Study of Folk Literature)
2. MRO - 102/14	मुक्तीनंतरचे गोमंतकीय मराठी साहित्य	(Goan Marathi Literature - Post Liberation Period)
3. MRO - 103/14	भाषान्तरविद्या : सिद्धान्त व उपयोजन	(Translation Studies : Theory And Application)
4. MRO - 104/14	१९६० नंतरचे मराठी गद्य आणि पद्य	(Marathi Prose and Poetry - Post Nineteen Sixty Period)
5. MRO - 105/14	साहित्यसमीक्षा : स्वरूप व उपयोजन	(Literary Criticism : Nature and Its Application)
6. MRO - 106/14	सतराव्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास (Christian Marathi Literature Tradition of the Seventeenth Century in Goa)	
7. MRO - 107/14	स्त्रियांची मराठीतील आत्मचरित्रे	(Auto-biographies of Women in Marathi)
8. MRO - 108/14	साहित्याचा समाजशास्त्रीय अंगाने अभ्यास	(Sociological Study of Literature)
9. MRO - 109/14	मराठीतील विज्ञानसाहित्य	(Science Fiction in Marathi)
10. MRO - 110/14	अन्य भारतीय भाषांतील अनुवादित साहित्य	(Indian Literature in Marathi Translation)
11. MRO - 111/14	दलित साहित्याचा अभ्यास	(A Study of Dalit Literature)
12. MRO - 112/14	सर्जनशील लेखन	(Creative Writing)
13. MRO - 113/14	मराठीतील वाङ्मयीन नियतकालिके	(Literary Periodicals in Marathi - 1832 - 1960)
14. MRO - 114/14	संस्कृत : भाषिक व साहित्य परंपरा	(A Study of Sanskrit Literature)
15. MRO - 115/14	मोडी : भाषिक व साहित्य परंपरा	(A Study of Moaddi Script and Literature)

Goa University

DEPARTMENT OF MARATHI

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

Syllabus

MASTER OF ARTS

साहित्य-पारंगत

(Note : Each paper carries FOUR credits)

(A Postgraduate Programme of Ten Papers - 80 Credits)

(Vide Credit-based on Masters Degree Programme)

(पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाशी संबंधित ८० श्रेयांकन पद्धतीस अनुसरून)

(For the Academic Years : 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017)

CORE COURSE

सैद्धान्तिक अभ्यासक्रम

MRC - 101/14

मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार

(A Review of Marathi Grammar)

श्रेयांकन क्रमांक एक : अ). मराठी व्याकरण : स्थूल रूपरेषा

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. वर्ण, शब्द, क्रियापद (आख्यात) व प्रयोग,
२. वाक्य, विभक्ती (नावे व संख्या),

श्रेयांकन क्रमांक दोन : आ). मराठी व्याकरण : तात्त्विक विचार

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. व्याकरणाच्या रचनेचे आणि अभ्यासाचे प्रयोजन काय?
२. व्याकरणासाठी आधार भाषा कोणती - प्रमाण की बोली?
३. मराठी व्याकरणाची परंपरा, ४. व्याकरणाचा पुनर्विचार आवश्यक आहे काय?
५. संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणांच्या चौकटीत मराठीस बसविण्याच्या प्रयत्नांमुळे निर्माण झालेले प्रश्न,

श्रेयांकन क्रमांक तीन : इ). वर्णविचार - मराठी वर्णमालेच्या पुनर्विचाराची आवश्यकता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. वर्णांचे उच्चारभेद २. स्वरांच्या ऋस्व-दीर्घत्वामागील तत्त्व
३. वर्णांची संख्यानिश्चिती ४. बाराखडीचे पूर्णापूर्णत्व

ई). शब्दजातिविचार - शब्दांची जातिनिश्चिती

१. नामाचे वेगवेगळे प्रकार मानावेत काय? २. सर्वनाम : ही स्वतंत्र जाती आहे काय?
३. विशेषण : विकारी की अविकारी? ४. क्रियाविशेषण व क्रियाविशेषण अव्यय ह्या जाती पृथक आहेत काय?
५. शब्दयोगी व केवलप्रयोगी अव्यये ही शब्दजातीच्या प्रकारांत येतात काय?

श्रेयांकन क्रमांक चार : उ). विभक्तिविचार

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. विभक्ती प्रत्ययावरून की अर्थावरून? २. विभक्तींची संख्या व मतमतांतरे

ऊ. क्रियापदविचार (आख्यातविचार) व वाक्यविचार

१. क्रियापदविचार हा काळ व अर्थ यांवरून की प्रत्ययावरून? २. संयुक्त क्रियापद मानावे काय?
३. शक्य व प्रयोजक हे स्वतंत्र क्रियापदप्रकार मानावेत काय? ४. प्रयोग किती मानावेत व का?
५. कर्त्याची व्याख्या ६. कर्म व पूरक यांमधील वेगळेपणा
७. मराठीच्या सन्दर्भात वाक्यपृथक्करण, वाक्यातील शब्द चालविणे व त्यांची युक्तायुक्तता

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. कृष्ण श्री० अर्जुनवाडकर - मराठी व्याकरणाचा इतिहास २. मोरो केशव दामले - शास्त्रीय मराठी व्याकरण
- ३ अरविन्द मंगरूळकर - मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार, ४. कृष्ण श्री० अर्जुनवाडकर - मराठी व्याकरण : वाद आणि प्रवाद,
५. प्र० ना० दीक्षित - मराठी व्याकरण : काही समस्या ६ लीला गोविलकर - मराठीचे व्याकरण,
७. द० न० गोखले - शुद्धलेखनविवेक ८. मराठी व्याकरण - मो० रा० वाळम्बे ९. मा० ना० आचार्य - मराठी व्याकरणविवेक

श्रेयांकन क्रमांक एक : साहित्याची प्रकृती

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. ललित व ललितेतर साहित्य,
 आ. साहित्यकृतीतील कलात्मकता व रंजकता,
 इ. साहित्यनिर्मिती व आस्वाद यांतील कल्पनाशक्तीचे कार्य
 ई. साहित्याचा परिणाम : विविध सिद्धान्त

१. भावनाजागृती सिद्धान्त - कॅथार्सिस व प्रेरणासंतुलनाचा सिद्धान्त व रससिद्धान्त
 २. ज्ञानात्मक सिद्धान्त, ३. नैतिक परिणाम, ४. वाचक-प्रतिसाद सिद्धान्त

श्रेयांकन क्रमांक दोन : साहित्याचे प्रयोजन (भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्राच्या आधारे)

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक तीन : वर्गीकरणाचे तत्त्व, प्रकार व स्वरूप : कविता, कथा, कादम्बरी व नाटक

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक चार : साहित्याची भाषा, रस व सौन्दर्य

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र (भाषान्तर : गो० वि० करन्दीकर)
२. कविता आणि प्रतिमा (कल्पनाशक्तीचे कार्य, पृष्ठांक ४५-४७) - सुधीर रसाळ
३. छान्दसी - पुरुषोत्तम शिवराम रेगे
४. पाश्चात्य साहित्यशास्त्र : सिद्धान्त आणि संकल्पना - सुरेश धायगुडे
५. मराठी भाषा आणि शैली - रमेश धोंगडे
६. मूल्यसंकल्पना आणि साहित्यविचार, डॉ० बाळकृष्ण कवठेकर गौरवग्रंथ (संपा. प्रकाश मेदककर)
७. वाङ्मयीन आकलन - रा० ग० जाधव
८. वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र, - सम्पादक : म० द० हातकणंगलेकर
९. समीक्षेची नवी रूपे - गंगाधर पाटील
१०. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, (वा० ल० कुळकर्णी गौरवग्रंथ) - सम्पादक : श्री० पु० भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेण्डुलकर, अंजली कीर्तने
११. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा - वा० ल० कुळकर्णी
१२. साहित्य सिद्धान्त (भाषान्तर : सखाराम गंगाधर मालशे), - रेने वेलेक आणि ऑस्टिन वॉरेन
१३. साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या - वसन्त पाटणकर
१४. साहित्याची भाषा - भालचन्द्र नेमाडे
१५. साहित्याचे तत्त्वज्ञान - वि० ना० ढवळे
१६. साहित्याचे सन्दर्भ - हरिश्चन्द्र थोरात

श्रेयांकन क्रमांक एक : भाषाविज्ञान - स्वरूप, पद्धती व कार्य

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. भाषाशास्त्र (Philology) आणि भाषाविज्ञान (Linguistics) या संज्ञांतील साम्यभेद,
२. ध्वनिपरिवर्तन - आन्तरिक व बाह्य कारणे, ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार, वैशिष्ट्ये,
३. अर्थमीमांसा किंवा शब्दार्थप्रक्रिया - प्रकार, परिवर्तन व उदाहरणे

श्रेयांकन क्रमांक दोन : ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. भाषाकुलसंकल्पना आणि जागतिक भाषांचे वर्गीकरण,
- आ. मराठीचे कालिक भेद - सोदाहरण तात्त्विक विवेचन

श्रेयांकन क्रमांक तीन : वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. स्वनिमविचार,
- आ. पदिमविचार

श्रेयांकन क्रमांक चार : सामाजिक भाषाविज्ञान

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. प्रमाणभाषा व बोली यांचे परस्पर संबंध,
- आ. मराठीचे प्रादेशिक भेद,
- इ. मराठीच्या बोली - सोदाहरण विवेचन

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अर्वाचीन मराठी : एक भाषावैज्ञानिक अभ्यास - रमेश धोंगडे
२. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धान्त व उपयोजन - मिलिन्द मालशे
३. बेलभाषा - सुमन बेलवलकर
४. भयंकर सुन्दर मराठी भाषा - द० दि० पुण्डे
५. भाषा : इतिहास व भूगोल - ना० गो० कालेलकर
६. भाषा आणि संस्कृती - ना० गो० कालेलकर
७. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी
८. भाषाविज्ञान:वर्णनात्मक व ऐतिहासिक - सम्पादक: स० गं० मालशे, हे० वि० इनामदार व अंजली सोमण
९. भाषाशास्त्रविचार - र० बा० मंचरकर
१०. मध्यमा - अशोक केळकर
११. मराठीचा भाषिक अभ्यास - सम्पादक : मु० श्री० कानडे
१२. मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र० रा० गोसावी
१३. मराठीच्या प्रमाणभाषेचे स्वरूप - सुहासिनी लद्
१४. वर्णनात्मक भाषाशास्त्र : स्वरूप व पद्धती - कल्याण काळे व अंजली सोमण
१५. वैखरी - अशोक केळकर
१६. समाजभाषाविज्ञान - रमेश वरखडे
१७. सामाजिक भाषाविज्ञान - प्रभाकर जोशी व चारुता गोखले
१८. सुलभ भाषाविज्ञान - द० दि० पुण्डे

पाठ्यपुस्तके :

श्रेयांकन क्रमांक एक व दोन : १. एकनाथ वाङ्मयदर्शन, सम्पादक : भगवन्त देशमुख (साहित्य अकादेमी प्रकाशन)
(तासिका : तीस; गुण - ५०)

श्रेयांकन क्रमांक तीन व चार : २. सन्त सोहिरा पददर्शन, सम्पादक : द० अ० आम्बिये
(तासिका : तीस; गुण - ५०)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. एकनाथ दर्शन	- गं० बा० सरदार
२. पाच संतकवि	- शं० गो० तुळपुळे
३. भागवतोत्तम संत एकनाथ	- शं० दा० पेंडसे
४. मध्ययुगीन सन्त साहित्य : काही आयाम	- यु० म० पठाण
५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड १), (आरंभापासून इ.स.१३५० पर्यंत)-	संपादक : शं० गो० तुळपुळे
६. महाराष्ट्र सारस्वत	- वि. ल. भावे
७. राजयोगी श्रीसंत सोहिरोबा आंबिये चरित्र	- महादेव झिलू सगम
८. श्री एकनाथ	- रत्नाकर बापूराव मंचरकर
९. श्रीएकनाथ : वाङ्मय आणि कार्य	- न० र० फाटक,
१०. श्रीएकनाथ वचनमृत	- रा० द० रानडे
११. श्रीएकनाथ-दर्शन (२ खंड)	- श्रीएकनाथ संशोधन मंदिर
१२. श्रीसंत एकनाथ महाराज चरित्र.	- बाळकृष्ण लळीत
१३. श्रीसंत एकनाथ	- दांडेकर गोपाल नीळकण्ठ
१४. सोहिरोबानाथ आंबिये यांची स्फुट कविता	- बा० भ० बोरकर

श्रेयांकन क्रमांक एक : मराठी साहित्य : (अव्वल इंग्रजी कालखण्ड -१८१८ ते १८८५) (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
अ. आधुनिक मराठी साहित्याची पूर्वतयारी,
आ. नियतकालिके,
इ. काव्यात्मक व कथनात्मक लेखन : नाटक व निबंध,
ई. भाषान्तरित साहित्य

श्रेयांकन क्रमांक दोन: मराठी साहित्य १८८५ ते १९२० (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
अ. केशवसुत व आधुनिक कविपंचक,
आ. हरिभाऊ आपटे आणि अन्य कादंबरीकार,
इ. कथा, नाटक, निबंध

श्रेयांकन क्रमांक तीन : मराठी साहित्य : १९२० - १९४० (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
खाण्डेकर-फडके युग व रविकिरण मण्डळाचा काळ

श्रेयांकन क्रमांक चार : नवसाहित्याचा प्रारंभ (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
अ. नवतेचे वाङ्मयीन प्रयोजन
आ. नवकाव्य
इ. नवकथा

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. आधुनिक मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - गो० म० कुलकर्णी,
२. काव्य आणि काव्योदय - वासुदेव बळवन्त पटवर्धन
३. नाट्यविमर्श (पाँप्युलर प्रकाशन, १९७८) - के० नारायण काळे,
४. प्रदक्षिणा (खण्ड दुसरा), कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे,
५. मराठी कथा : विसावे शतक, सम्पादक - के० ज० पुरोहित आणि सुधा जोशी
६. मराठी कथा : संकल्पना आणि समीक्षा - सुधा जोशी,
७. मराठी कविता - १९२० ते १९४५ : एक चिकित्सक अभ्यास - सोमनाथ कोमरपन्त
८. मराठी कविता : नवी वळणे - प्रकाश देशपाण्डे-केजकर,
९. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक - कुसुमावती देशपाण्डे,
१०. मराठी रंगभूमी - श्री० ना० बनहट्टी,
११. मराठी रोमॅण्टिक काव्यप्रतिभा - रमेश तेण्डुलकर,
१२. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड पाचवा), सम्पादक - रा० श्री० जोग, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
१३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड सहावा), सम्पादक - गो० म० कुलकर्णी, मसाप, पुणे
१४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (भाग एक व दोन) - देशपाण्डे अ० ना०,
१५. वाङ्मयेतिहास : सद्यःस्थिती आणि अपेक्षा - गो० म० कुलकर्णी आणि द० दि० पुण्डे,

श्रेयांकन क्रमांक एक : साहित्याभ्यासाच्या अन्तःकेन्द्री व बाह्यकेन्द्री भूमिका (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. साहित्य आणि रूप
२. साहित्य आणि सत्य
३. साहित्य आणि नीतिमूल्ये
४. साहित्य आणि समाज

श्रेयांकन क्रमांक दोन : साहित्याचे मूल्यमापन (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक तीन : साहित्यातील प्रवृत्ती आणि विचारसरणी - भाग एक : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
अ. अभिजातवाद, आ. सौन्दर्यवाद, इ. वास्तववाद;

श्रेयांकन क्रमांक चार : १. साहित्यातील प्रवृत्ती आणि विचारसरणी - भाग दोन : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
(अ). अतिवास्तववाद, (आ). अस्तित्ववाद (इ). आधुनिकवाद;

२. मराठी समीक्षा-विचार : (अ). श्री० कृ० कोल्हटकर, (आ). वा० म० जोशी,
(इ). मर्ढेकर (ई). रा० श्री० जोग;

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र - भाषान्तर : गो० वि० करन्दीकर
२. आधुनिक समीक्षा सिद्धान्त - मिलिन्द मालशे व अशोक कृष्णाजी जोशी,
३. कविता आणि प्रतिमा (कल्पनाशक्तीचे कार्य, पृष्ठांक 45-47) - सुधीर रसाळ
४. छान्दसी - पुरुषोत्तम शिवराम रेगे
५. पाश्चात्य साहित्यशास्त्र : सिद्धान्त आणि संकल्पना - सुरेश धायगुडे
६. मराठी भाषा आणि शैली - रमेश धोंगडे
७. मार्क्सवादी साहित्यविचार - के० रं० शिरवाडकर,
८. मृगजळाच्या लाटा - मनोहर नाईक
९. वाङ्मयीन आकलन - रा० ग० जाधव
१०. वाङ्मयीन वाद : संकल्पना आणि स्वरूप, - सम्पादक : सीताराम रायकर, आनन्द यादव, पण्डित टापरे, द० दि० पुण्डे
११. वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र - सम्पादक : म० द० हातकणंगलेकर
१२. समीक्षेची नवी रूपे - गंगाधर पाटील
१३. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, (वा० ल० कुळकर्णी गौरवग्रंथ), - सम्पादक : श्री० पु० भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेण्डुलकर, अंजली कीर्तने
१४. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा - वा० ल० कुळकर्णी
१५. साहित्य सिद्धान्त (भाषान्तर : सखाराम गंगाधर मालशे) - रेने वेलेक आणि ऑस्टिन वॉरेन
१६. साहित्यवेध - के० रं० शिरवाडकर,
१७. साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या - वसन्त पाटणकर
१८. साहित्याची भाषा - भालचन्द्र नेमाडे
१९. साहित्याचे तत्त्वज्ञान - वि ना० ढवळे
२०. साहित्याचे सन्दर्भ - हरिश्चन्द्र थोरात
२१. साहित्यातील सम्प्रदाय - रा० शं० वाळिम्बे,
२२. सौन्दर्य आणि साहित्य - बाळ सीताराम मर्ढेकर,
२३. सौन्दर्यमीमांसा - रा० भा०, पाटणकर,

श्रेयांकन क्रमांक एक : संशोधनाची संकल्पना

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. परिचय, परीक्षा, संशोधन : साम्यके
 आ. वैज्ञानिक, सामाजिक व साहित्यिक संशोधन यांतील साम्यभेद,
 इ. साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्याचा इतिहास यांतील परस्पर संबंध,
 ई. संशोधनाची विविध क्षेत्रे : साहित्यकृती, लेखक व साहित्यप्रकार

श्रेयांकन क्रमांक दोन : वाङ्मयीन कालखण्डाच्या संशोधनाचे स्वरूप

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. प्राचीन काल,
 आ. अर्वाचीन काल व
 इ. लोकसाहित्याचे संशोधन

श्रेयांकन क्रमांक तीन : साहित्यसंशोधन, समीक्षा व साहित्याचा इतिहास यांतील परस्पर संबंध

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. साहित्यसंशोधनाच्या विविध पद्धती आणि अभ्याससाधने,
 आ. पाठचिकित्सा व साधनचिकित्सा,
 इ. ऐतिहासिक कागदपत्रे, शिलालेख, ताम्रपट, चक्रमुद्रित प्रती, छायाप्रती,
 ई. सूक्ष्मपट, संगणक यंत्रादींचा विचार

श्रेयांकन क्रमांक चार : शोधनिबंधाची सिद्धता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. साधनसामुग्रीची सिद्धता,
 आ. लेखन,
 इ. तळटिपांचे माहात्म्य,
 ई. शोधनिबंधलेखनाची सिद्धता

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. दमयंती स्वयंवर (१९३५) - प्रा० अ० का० प्रियोळकर
२. प्राचीन भारतीय लिपीमाला, - रावबहादूर पंडित गो० हि० ओझा (मराठी अनुवाद: लक्ष्मी नारायण),
३. भाषा व साहित्य संशोधन (खण्ड एक ते तीन) - सम्पादक : वसन्त जोशी (महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे)
४. मराठी बखर गद्य - गं० ब० ग्रामोपाध्ये,
५. मराठी बखर - र० वि० हेरवाडकर,
६. मराठी संशोधन विद्या - उषा माधव देशमुख,
७. वाङ्मयीन विद्वत्ता - दु० का० सन्त,
८. संशोधकाचा मित्र, (भाग पहिला) - ग० ह० खरे,
९. संशोधन : व्याप आणि विस्तार, भाषा आणि साहित्य संशोधन, भाग तीन, मसाप, पुणे
१०. संशोधन : स्वरूप आणि पद्धती - सु० रा० चुनेकर आणि रंगनाथ पठारे (सम्पादित)
११. संशोधन पद्धती, प्रक्रिया, अन्तरंग - दु० का० सन्त,
१२. साधनचिकित्सा - वा० सी० बेन्द्रे,
१३. साहित्य समीक्षा आणि पारिभाषिक संज्ञा - वसन्त दावतर,
१४. साहित्यशोधणी - उषा माधव देशमुख,
१५. सूचीची सूची - सु० रा० चुनेकर
१६. Elements of Research, Prentice-Hall, New York, 1954 -F. L. Whitney,

श्रेयांकन क्रमांक एक : कविता	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक दोन : कथा व कादम्बरी	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक तीन : नाटक	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक चार : साहित्यविचार	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. १९९०नंतरची मराठी कविता	- उज्ज्वला मेहेन्दळे
२. आधुनिक मराठी कविता (अरविन्द देशपाण्डे गौरवग्रंथ)	- अक्षयकुमार काळे
३. गोमंतकीय मराठी कादंबरी	- विद्या प्रभुदेसाई
४. निळी पहाट	- रा० ग० जाधव,
५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड सातवा)	- सम्पादक : गो० म० कुलकर्णी, मसाप, पुणे
६. मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप (१९५०-१९७५)	- सम्पादक : पवार व हातकणंगलेकर,
७. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी १९८७,	
८. समकालीन मराठी साहित्य (डॉ० वि० बा० प्रभुदेसाई गौरवग्रंथ, साहित्य प्रसार केन्द्र, नागपूर),	
९. साहित्य : ग्रामीण आणि दलित (मदन कुलकर्णी गौरवग्रंथ)	- ईश्वर नन्दपुरे,
१०. सुभाष भेण्डे यांच्या कादंबऱ्या	- अशोक मणगुतकर

- श्रेयांकन क्रमांक एक : साहित्यप्रकाराची संकल्पना (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. तात्त्विक चर्चा,
 आ. विशिष्ट साहित्यप्रकाराचा संकेत व्यूह,
 इ. ऐतिहासिक व प्रकारनिष्ठ विवेचन - ललितनिबंध, व्यक्तिचित्रे, दैनंदिनी, स्फुटलेखन, विनोद
 ई. ललितगद्य : ललितवाङ्मयाचा प्रकार?
 उ. ललितगद्य साहित्याची वैशिष्ट्ये
 ऊ. ललितगद्य साहित्याचे मूल्यमापन
- श्रेयांकन क्रमांक दोन : पाठ्यपुस्तके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. धूम्रवलये (१९४१) - ना० सी० फडके,
 आ. धुके - वि० स० खांडेकर,
- श्रेयांकन क्रमांक तीन : पाठ्यपुस्तके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. पावलापुरता प्रकाश - बा० भ० बोरकर,
 आ. पावसाआधीचा पाऊस - शान्ता शेळके,
- श्रेयांकन क्रमांक चार : पाठ्यपुस्तके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. कालपक्ष - सरोजिनी गोपाळ देशपांडे,
 आ. देवतात्मा हिमालय - सुनन्दा नाईक.

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. गुजगोष्ठी (१९३३), नव्या गुजगोष्ठी (१९३७) - ना० सी० फडके
२. प्रो० फडके हयांचे वाङ्मयदर्शन, मुंबई, (१९४०) - मा. का. देशपांडे,
३. प्रो० फडके-चरित्र आणि वाङ्मय, पुणे, (१९३९) - मा० का० देशपांडे,
४. मंझधार - वि० स० खांडेकर
५. मराठी लघुनिबंधाचा जनक कोण? (१९७६) - ना० सी० फडके
६. युगप्रवर्तक फडके, (१९६७) - वि० वा. पत्की व शि० न० कोल्हटकर
७. विसाव्या शतकातील मराठी गद्य (खंड - १) - भास्कर लक्ष्मण भोळे, साहित्य अकादमी
८. विसाव्या शतकातील मराठी गद्य (खंड - २) - भास्कर लक्ष्मण भोळे, साहित्य अकादमी
९. मराठी विनोद - उषा दामोदर कुलकर्णी
१०. उपयोजित मराठी - प्रभाकर जोशी व किशोर पाटील

श्रेयांकन क्रमांक एक : पाठ्यपुस्तके

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. अभिराम
२. जाई

श्रेयांकन क्रमांक दोन : पाठ्यपुस्तके

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. प्रीतीची रीत व इतर कथा
२. तारांबळ (नाटक)

श्रेयांकन क्रमांक तीन : पाठ्यपुस्तके (recommended text books)

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. द्राक्षांच्या देशात (१९४४)
२. पारिसचे भविष्य/युलिसिसचा प्रवास (१९४६)

श्रेयांकन क्रमांक चार : पाठ्यपुस्तके (recommended text books)

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. संशोधनपर साहित्यकृतींचा परामर्ष
२. प्रकाशक म्हणून मराठी वाङ्मयासाठी केलेले योगदान

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अर्वाचीन गोव्याचा इतिहास खंड १ ते ३ (१९८७)
२. ओडिसी अर्थात ओडिसिसचा प्रवास
३. गोमंतक प्रकृती आणि संस्कृती खंड १ (१९७९)
४. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (-१९७५)
५. ग्रंथ वर्गीकरण तात्त्विक (१९६०)
६. जाई (१९६२)
७. दिग्ग (१९६२)
८. द्राक्षांच्या देशात (१९४४)
९. द्विबिंदु वर्गीकरण पद्धती आणि तिचा मराठी ग्रंथालयात उपयोग (१९५८)
१०. पारिसचे भविष्य/युलिसिसचा प्रवास (१९४६)
११. प्रीतीची रीत व इतर कथा (१९६१)
१२. बादसायन (१९९३)
१३. मराठी मासिकांचे पहिले शतक (१९८६)
१४. मेनका (सागर साहित्य-१९७८)
१५. येथे देवांची वसती (१९८२)
१६. रक्तहीन क्रांती (१९४६)
१७. रामायण काळातील जमाती व संस्कृती
१८. वासुदेव (१९९०)
१९. शांतीला (१९८२)
२०. बा. द. सातोस्कर स्मृतिग्रंथ - सुरेश वाळिम्बे

Goa University

DEPARTMENT OF MARATHI

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

Syllabus

MASTER OF ARTS

साहित्य-पारंगत

(Each paper carries FOUR credits)

(Total 80 Credits)

(Vide Credit-based on Masters Degree Programme)

(पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाशी संबंधित ८० श्रेयांकन पद्धतीस अनुसरून)

(For the Academic Years : 2014-2015 onwards)

OPTIONAL COURSE

ऐच्छिक अभ्यासक्रम

MRO - 101/14

लोकसाहित्याचा अभ्यास

(A Study of Folk Literature)

श्रेयांकन क्रमांक एक : लोकसाहित्याची संकल्पना, प्रकार व वैशिष्ट्ये :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

अ. संस्कृतीचे प्रकार :

१. आदीम संस्कृती,

२. लोकसंस्कृती

३. नागर संस्कृती,

४. जनप्रिय संस्कृती, ५. भक्तिसंस्कृती

आ. लोकसाहित्याच्या निर्मितीत स्त्री वर्गाचा सहभाग,

इ. लोकसाहित्यातील समाजजीवन आणि संस्कृतीचे दर्शन,

ई. लोकोक्ति

श्रेयांकन क्रमांक दोन : लोकसाहित्याभ्यासाच्या पद्धती आणि अभ्यासपरम्परा

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक तीन : महाराष्ट्रीय व गोमंतकीय लोकसाहित्याचा स्थूल परिचय

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक चार : पाठ्यपुस्तके :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. काणी काणी कोतवा

- पाण्डुरंग फळदेसाई

२. गोव्यातील धालो

- वसुधा माने

३. दगडी जात्याचा रेशमी गळा

- भगवन्त देशमुख

४. मराठी लोककथा

- मधुकर वाकोडे

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. लोकसाहित्याची रूपरेखा

- दुर्गा भागवत

२. लोकपरंपरेतील स्त्री प्रतिमा

- प्रभाकर माण्डे

३. लोकसंस्कृतीचे अन्तःप्रवाह

- शरद व्यवहारे

४. लोकसाहित्याचे स्वरूप

- प्रभाकर माण्डे

५. लोकसाहित्य : भाषा आणि संस्कृती- सरोजिनी बाबर

६. लोकनाट्याची परम्परा

- वि० कृ० जोशी

७. कोंकणचा दशावतार

- उदय खानोलकर

८. गोमन्तकीय लोककला

- विनायक खेडेकर

९. लोकसाहित्यकोश

- सरोजिनी बाबर, वसन्त दावतर व प्रभाकर माण्डे

१०. लोकसाहित्याचे मूलधन

- काकासाहेब कालेलकर व वामनराव चोरघडे

११. मराठी लोककथा : स्वरूपमीमांसा

- वैदेही कोळेकर

१२. मौखिकता आणि लोकसाहित्य

- मधुकर वाकोडे आणि सुषमा करोगल

१३. लोकसरिता

- विनायक खेडेकर

१४. कोंकणी लोकगीते

- प्र० श्री० नेरूरकर

१५. लोककला : दशावतार

- अर्जुन जयराम परब

१५. रुपड्यांची रूपकथा

- ज० स० सुखठणकर

१६. स्त्रीजीवन

- साने गुरुजी ;

१६. लोककलानन्द - विनायक विडल फडते-आखाडकर

१७. लोकसाहित्यमीमांसा (भाग एक व दोन) - विश्वनाथ शिन्दे

पाठ्यपुस्तके :

- श्रेयांकन क्रमांक एक : गोमंतकीय मराठी कवितेचे अर्धशतक - सम्पादक : नरेन्द्र बोडके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
- श्रेयांकन क्रमांक दोन : वाहतं पाणी - अनिल परुळेकर (तासिका : पंधरा; गुण -)
- श्रेयांकन क्रमांक तीन : माझा उत्तरेकडचा प्रवास - नंदा प्रेमानन्द मडकईकर (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
- श्रेयांकन क्रमांक चार : सतीचे वाण - मोहन रानडे (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार (खण्ड एक) - बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर
२. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे आधुनिक शिल्पकार - बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर
३. गोमंतशारदा - सम्पादक : रामदास प्रभू
४. आजचा व कालचा गोमंतक - धी गोवा हिन्दू असोसिएशन
५. भारतकार हेगडे देसाई यांचे निवडक लेख खण्ड १ व २ - सम्पादक : शशिकान्त नार्वेकर
६. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड दोन) - सम्पादक:एस० एस० नाडकर्णी, सो० द० कोमरपन्त

श्रेयांकन क्रमांक एक : भाषान्तर : स्वरूप आणि उद्दिष्टे

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. भाषान्तराची आवश्यकता व महत्त्व
२. भाषान्तर: शास्त्र की कला?

श्रेयांकन क्रमांक दोन : भाषान्तरप्रक्रिया

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. भाषान्तरसंहितेचे स्वरूप, मूळ संहितेचे पुनर्घटन
- आ. स्रोतसंहितेचे अर्थग्रहण, विश्लेषण, अर्थान्तरण व अर्थसंप्रेषणक्षमता
- इ. भाषान्तरप्रक्रियेतील समस्या
- ई. भाषान्तर, अनुवाद, रूपान्तर, शाब्दिक अनुवाद व भावानुवाद

श्रेयांकन क्रमांक तीन : भाषान्तर व भाषान्तरकार

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- अ. भाषान्तराची विविध क्षेत्रे व प्रकार
- आ. कार्यालयीन: वैज्ञानिक, तांत्रिक, विज्ञापने
- इ. साहित्यिक: गद्य-पद्य, वैचारिक, अन्य प्रकार
- ई. भाषान्तराची साधने : कोशवाङ्मय, परिभाषा, पर्यायी शब्दकोश, संगणक
- उ. भाषान्तरकाराचे गुण

श्रेयांकन क्रमांक चार : उपयोजन उपयोजनासाठी विद्यार्थ्यांकरवी स्वाध्याय व निबंधलेखन

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. भाषान्तरमीमांसा - सम्पादक: कल्याण काळे, अंजली सोमण
२. साहित्याची भाषा - भालचन्द्र नेमाडे
३. तौलनिक साहित्याभ्यास - वसन्त बापट
४. साहित्यसूची (भाषान्तर विशेषांक), दिवाळी १९८९
५. ललित साहित्याचे भाषान्तर : एक यक्षप्रश्न- लीला अर्जुनवाडकर (भाषा आणि जीवन, १०, ३, पावसाळा, १९९२)
६. कवितेचे भाषान्तर - दिलीप चित्रे (नवभारत, ३६.७, एप्रिल १९८३)
७. कवितेचे भाषान्तर - दिलीप चित्रे (आलोचना, २७.५, जानेवारी १९८९)
८. भाषान्तराचे भाषावैज्ञानिक पैलू - रोमान याकोबसन
(भाषान्तरकार : मिलिन्द मालशे, भाषा आणि जीवन, १०, ३, पावसाळा, १९९२)
९. भाषान्तर - सदा कऱ्हाडे
१०. भाषान्तर : शास्त्र की कला? - म० वि० पाठक व रजनी ठकार
११. भाषान्तराचे काही प्रश्न - विलास सारंग (सत्यकथा, ऑगस्ट, १९७४)
१२. भाषान्तर : काही प्रश्न - विलास सारंग (सत्यकथा, सप्टेंबर, १९७४)
१३. साहित्य-सेतू (साहित्याचे भाषान्तर - एक अभ्यास) - एल० एस० देशपांडे

पाठ्यपुस्तके :

श्रेयांकन क्रमांक एक : कविता	- अभंग आणि अनंग	- महावीर जोन्धळे	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक दोन : कथा	- एरियल आणि पोरकं पाखरू	- अनिल डांगे	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक तीन : कादम्बरी	- अल् तमीर	- विश्राम गुप्ते	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक चार : नाटक	- काय डेंजर वारा सुटलाय	- जयंत पवार	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अर्धशतकातील मराठी कादंबरी	-	विलास खोले
२. पार्थिवतेचे उदयास्त	-	द० भि० कुलकर्णी -
३. प्रदक्षिणा (खण्ड दुसरा),	-	कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
४. मराठी कथा : स्थितिगती	-	अञ्जली सोमण
५. मराठी कविता	-	प्रकाश देशपाण्डे-केजकर
६. मराठी कादंबरी : प्रेरणा व स्वरूप	-	गो० मा० पवार व म० द० हातकणंगलेकर
७. मराठी भाषा आणि साहित्य	-	वि० भा० देशपाण्डे व स्नेहल तावरे
८. समकालीन मराठी साहित्य	-	द० भि० कुलकर्णी अभिनन्दन ग्रंथ

श्रेयांकन क्रमांक एक : समीक्षा - संज्ञेचे स्पष्टीकरण, समीक्षेची संकल्पना, विज्ञान की कला? (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
समीक्षा - एक स्वतंत्र ज्ञानक्षेत्र, समीक्षेची अपरिहार्यता (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक दोन : समीक्षेची उद्दिष्टे, समीक्षाप्रक्रिया, समीक्षेचे दृष्टिकोण, समीक्षकाचे कार्य व क्षमता (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक तीन : समीक्षा पद्धती - रूपवादी, समाजशास्त्रीय, मानसशास्त्रीय, आदिबंधात्मक (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

श्रेयांकन क्रमांक चार : उपयोजनासाठी केवळ दोन समीक्षापद्धती - व - तत्संदर्भात दोन पाठ्यपुस्तके
समाजशास्त्रीय कादंबरी - १). तणकट (राजन गवस)
मानसशास्त्रीय नाटक - २). वेड्याचं घर उन्हात (वसंत शंकर कानेटकर)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. आधुनिक टिका	- वसन्त दावतर,
२. कानेटकरांची नाटके	- रा० भा० पाटणकर
३. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादम्बरी, सम्पादक	- विलास खोले
४. नट, नाटक आणि नाटककार	- वसंत शांताराम देसाई
५. नाटक : एक चिंतन	- वसंत कानेटकर,
६. नाटककाराची कला	- जे० बी० प्रीस्टले, अनु० व० ह० गोळे,
७. नाट्यविमर्श	- के० ना० काळे,
८. प्रतिमा, रूप आणि रंग	- के० ना० काळे,
९. मराठी कादम्बरी : चिन्तन आणि समीक्षा	- चन्द्रकान्त बान्दिवडेकर,
१०. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक	- कुसुमावती देशपाण्डे,
११. मराठी कादम्बऱ्यांची नाट्यरूपान्तरणे	- कल्पना कामत,
१२. मराठी नाटक : नवी दिशा, नवी वळणे	- तारा भवाळकर,
१३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड पाचवा),	- सम्पादक : रा० श्री० जोग, महाराष्ट्र साहित्य परिषद,
१४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड सहावा),	- सम्पादक : रा० श्री० जोग, महाराष्ट्र साहित्य परिषद,
१५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (भाग एक व दोन),	- अ० ना० देशपाण्डे,
१६. मराठी साहित्यः प्रेरणा व स्वरूप (१९५० - १९७५),	- सम्पादक: गो० मा० पवार व म० द० हातकणंगलेकर
१७. वसंत कानेटकराची नाट्यसृष्टी	- राजेन्द्र जैसवाल,
१८. वाङ्मयेतिहास : सद्यःस्थिती आणि अपेक्षा	- गो० म० कुलकर्णी आणि द० दि० पुण्डे,
१९. समकालीन मराठी साहित्य (डॉ० वि० बा० प्रभुदेसाई गौरवग्रंथ), साहित्य प्रसार केन्द्र,	

श्रेयांकन क्रमांक एक :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. मराठीतील ख्रिस्ती वाङ्मयाची पूर्वपीठिका आणि परम्परा,
२. ख्रिस्ती मिशनऱ्यांनी मराठी वाङ्मयात घातलेली भर.

श्रेयांकन क्रमांक दोन :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयविषयक संशोधन कार्याचे स्वरूप,
२. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयविषयाचे संशोधक.

श्रेयांकन क्रमांक तीन :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

पाठ्यपुस्तके (recommended text books):

१. क्रिस्ताचे यातनागीत	- संपादक - प्रा० अ० का० प्रियोळकर
२. क्रिस्ताच्या वधस्तंभारोहणप्रसंगीचे विळाप	- संपादक - डॉ० वि० बा० प्रभुदेसाई

श्रेयांकन क्रमांक चार :

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. सान्तु आन्तोनिकी जीवित्वकथा	- पाद्री आन्तोनियो द सालदाञ्ज्य
२. फादर सिमांव गॉमिशविरचित 'सर्वेश्वराचा जानोपदेश'	- संपादक : वि० बा० प्रभुदेसाई

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. Goan Christian Marathi Vilapika during the 17th Century	- S.M. Tadkodkar
२. कोंकणमित्र (दिवाळी अंक, १९६६) आणि माण्डवी (ऑगस्ट, १९६९)	
३. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय	- गं० ना० मोरजे
४. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक)	- सम्पा० वि० बा० प्रभुदेसाई, रवीन्द्र घवी
५. गोमन्तकीय क्रिस्त्यांची मराठी परम्परा	- प्रा० अनन्त काकबा प्रियोळकर
६. जेजुइतांचे मराठी वाङ्मय कार्य (ओझरती ओळख)	- प्रा० अनन्त काकबा प्रियोळकर
७. पाद्री थॉमस स्टीफन्स आणि त्याचे ख्रिस्तपुराण	- स० गं० मालशे
८. फ्रेञ्च कवींनी लिहिलेली मराठी पुराणे	- प्रा० अनन्त काकबा प्रियोळकर
९. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खण्ड चौथा	- अ० ना० देशपाण्डे
१०. सतराव्या शतकातील गोमंतकी बोली	- वि० बा० प्रभुदेसाई
११. सान्तु आन्तोनिकी अचर्या	- प्रा० अनन्त काकबा प्रियोळकर

श्रेयांकन क्रमांक एक : आत्मचरित्रलेखन : संकल्पना (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. चरित्रलेखन व आत्मचरित्रलेखन - शास्त्र आणि कला, तौलनिक आकलन,
२. मागील शंभर वर्षातील मराठी स्त्रियांनी लिहिलेल्या आत्मचरित्रांचा इतिहास

श्रेयांकन क्रमांक दोन : स्त्रियांची आत्मचरित्रे : ठळक वैशिष्ट्ये (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. स्त्रियांच्या आत्मचरित्रांतून घडणारे तत्कालीन व्यक्ती, काल व समाज यांचे दर्शन
२. आत्मचरित्रातील स्त्रीचे व्यक्तिमत्त्व
३. स्त्रियांच्या आत्मचरित्राचे वर्गीकरण व त्यातून दिसणारी लेखनवैशिष्ट्ये
  - अ. साहित्यिक व समाजसुधारक यांच्या पत्नींनी लिहिलेल्या आत्मचरित्राचे स्वरूप
  - आ. कलावन्त स्त्रियांची आत्मचरित्रे
  - इ. दलित स्त्रियांची आत्मचरित्रे
  - ई. आत्मचरित्रातून जाणवणारे पती-पत्नी संबंध
४. स्त्रियांच्या आत्मचरित्रांची वैशिष्ट्ये
५. स्त्रियांच्या आत्मचरित्रांची भाषा आणि शैली
६. स्त्रियांच्या आत्मचरित्रांचे मूल्यमापन

श्रेयांकन क्रमांक तीन : पाठ्यपुस्तके (prescribed text books): (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. मीच हे सांगितले पाहिजे - शीलवती श्रीधर केतकर
२. मास्तरांची सावली - कृष्णाबाई नारायण सुर्वे

श्रेयांकन क्रमांक चार : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- i. बिनपटाची चौकट - इंदुमती महावीर जोंधळे
- ii. नाथ हा माझा - कांचन काशीनाथ घाणेकर

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. आत्मचरित्र" (आलोचना, ऑक्टोबर, 1964) - गो० म० कुलकर्णी
२. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खण्ड दुसरा - अ० ना० देशपाण्डे
३. चरित्र - आत्मचरित्र - सदा कऱ्हाडे
४. चरित्र", (आलोचना, ऑक्टोबर, 1964) - दुर्गा भागवत
५. चरित्र-आत्मचरित्र - अ० म० जोशी
६. दलित स्वकथने - आरती कुसरे-कुलकर्णी
७. प्रदक्षिणा खण्ड एक व दोन - कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन
८. महाराष्ट्र साहित्य परिषदेने प्रकाशित केलेले मराठी साहित्याच्या इतिहासाचे खण्ड
९. स्त्रियांची आत्मचरित्रे - विमल भालेराव

- श्रेयांकन क्रमांक एक : साहित्य व समाजशास्त्र (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. साहित्याच समाजशास्त्र : स्वरूप आणि हेतू
  २. सामाजिकता, कलामूल्ये व जीवनमूल्ये
- श्रेयांकन क्रमांक दोन : साहित्य व साहित्याची सामाजिकता (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. लेखकनिष्ठ विचार
  २. वाचकनिष्ठ विचार
  ३. दलित व ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा व स्वरूप
- श्रेयांकन क्रमांक तीन : पाठ्यपुस्तके : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. नवी मळवाट (कवितासंग्रह) - शरच्चन्द्र मुक्तिबोध
  २. ओझं (कथासंग्रह) - विठ्ठल गावस
- श्रेयांकन क्रमांक चार : पाठ्यपुस्तके : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. धग (कादंबरी) - उद्धव शेळके
  २. देवनवरी (नाटक) - प्रेमानन्द गजवी

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. साहित्य आणि समाज - सम्पादक: नागनाथ कोल्तापल्ले (गो० मा० पवार गौरवग्रंथ)
२. साहित्य आणि सामाजिक सन्दर्भ - रा० ग० जाधव,
३. साहित्य व संदर्भ - सदा कऱ्हाडे
४. साहित्य, समाज व संस्कृती - वसन्त आबाजी डहाके
५. साहित्याचे सामाजिक सन्दर्भ - हरिश्चन्द्र थोरात

श्रेयांकन क्रमांक एक :	विज्ञानसाहित्य : स्वरूप व इतिहास			(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	१. विज्ञानसाहित्याची संकल्पना			
	२. विज्ञानसाहित्याची मराठी परम्परा			
	३. विज्ञानसाहित्य आणि साहित्य समीक्षा			
श्रेयांकन क्रमांक दोन :	पाठ्यपुस्तके :			
	शिरीष गोपाळ देशपाण्डे	एप्सिलॉन	(कवितासंग्रह)	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	निरंजन घाटे	आ. मृत्युदूत	(कथासंग्रह)	
श्रेयांकन क्रमांक तीन :	सुबोध जावडेकर	अ. आकाशभाकिते	(कथासंग्रह)	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	जयंत नारळीकर	व्हायरस	(कादम्बरी)	
श्रेयांकन क्रमांक चार :	अरुण साधू	अ. विप्लवा	(कादम्बरी)	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	बाळ फोंडके	आ. आघात	(कादम्बरी)	

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. विज्ञानसाहित्य आणि संकल्पना - सम्पादक : व० दि० कुलकर्णी व निरंजन घाटे
२. मराठी विज्ञानसाहित्य - सम्पादक : म० सु० पगारे
३. युगवाणी, ऑगस्ट १९८४
४. युगवाणी, मे १९८५

श्रेयांकन क्रमांक एक :	भारतीय साहित्याची संकल्पना	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक दोन :	भारतीय साहित्याच्या अभ्यासातील समस्या	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
श्रेयांकन क्रमांक तीन :	पाठ्यपुस्तके	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	१. कविता - बोल माधवी - चन्द्रप्रकाश देवल	(भाषान्तर : आसावरी काकडे)
	२. कथा - निवडक प्रेमचन्द - प्रेमचन्द	(भाषान्तर : दिनकर साक्रीकर)
श्रेयांकन क्रमांक चार :	पाठ्यपुस्तके	(तासिका : पंधरा; गुण - २५)
	१. कादम्बरी - सात पावलं आकाशी - कुन्दनिका कापडिया	(भाषान्तर : उषा पुरोहित)
	२. नाटक - तुघलक - गिरीश कर्नाड	(भाषान्तर : विजय तेण्डुलकर)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. A Dictionary of Indian Literature: Beginnings - 1850	- Sujit Mukherjee
२. Concept of the Indian Literature	- V. K. Gokak
३. Literature of Modern India	- Krishna Kriplani
४. The Encyclopaedia Of Indian Literature (Volume Two) (Devraj To Jyoti), Volume 2 - Amaresh Datta	
५. प्राचीन भारतीय साहित्य का इतिहास	- एम् विण्टरनिट्ज
६. प्राचीन भारतीय साहित्य का इतिहास, भाग १, खण्ड १ : इतिहास, काव्य, पुराण - एम् विण्टरनिट्ज	
७. भारतीय साहित्य	- सम्पादक : मूलचंद गौतम (गूगल पुस्तक)
८. भारतीय साहित्य का इतिहास	- नगेन्द्र
९. भारतीय साहित्य का स्वरूप	- मधुमती
१०. भारतीय साहित्य की भूमिका	- डॉ रामविलास शर्मा (गूगल पुस्तक)
११. भारतीय साहित्य के इतिहास की समस्याएँ	- डॉ रामविलास शर्मा (गूगल पुस्तक)
१२. भारतीय साहित्याची संकल्पना (चन्द्रकान्त बांदिवडेकर गौरव ग्रंथ)	- सम्पादक: द० दि० पुण्डे व पद्मजा घोरपडे
१३. भारतीय साहित्याच्या व्यवहारातील समस्या	- रामविलास शर्मा (भाषांतरकार: द० दि० पुण्डे)
१४. साहित्य और सांस्कृतिक एकतासाहित्य और सांस्कृतिक एकता	- बालशौरी रेड्डी

- श्रेयांकन क्रमांक एक : दलित साहित्य : संकल्पना, प्रेरणा व प्रयोजन (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
- श्रेयांकन क्रमांक दोन : दलित साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकारांचा विकास (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
- श्रेयांकन क्रमांक तीन : पाठ्यपुस्तके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. विद्रोही कविता - सम्पादक : केशव मेश्राम
२. माकडीचा माळ - अण्णाभाऊ साठे
- श्रेयांकन क्रमांक चार : पाठ्यपुस्तके (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. तृतीय रत्न - ज्योतीबा फुले (सम्पादक : दत्ता भगत)
२. डॉ० बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवडक लेख - गंगाधर पानतावणे

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. अक्षर भाकिते - केशव मेश्राम
२. ग्रामीण - दलित साहित्य : चळवळ आणि समीक्षा - मधुकर मोकाशी
३. डोंगरची मैना (चित्रपट - अण्णाभाऊ साठे)
४. दलित रंगभूमी आणि नाट्य चळवळ - मधुकर मोकाशी
५. दलित साहित्य : आजचे क्रान्तिविज्ञान - बाबुराव बागूल
६. दलित साहित्य : एक अभ्यास - अर्जुन डांगळे
७. दलित साहित्य : एक आकलन - बाळकृष्ण कवठेकर
८. दलित साहित्य : दिशा आणि दिशान्तर - दत्ता भगत
९. दलित साहित्य : प्रवाद आणि प्रवाह - अविनाश सांगोलेकर
१०. दलित साहित्य : प्रवाह आणि प्रतिक्रिया - सम्पादक: गो० म० कुलकर्णी
११. दलित साहित्य : वेदना व विद्रोह - भालचन्द्र फडके
१२. दलित साहित्याचा अभ्यास - म० सु० पगारे
१३. दलित साहित्याचे निराळेपण - प्रभाकर माण्डे
१४. निळी पहाट - रा० ग० जाधव
१५. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी, १९८७
१६. विदूषक (नाटक) - प्रभाकर दुपारे
१७. साहित्य : ग्रामीण आणि दलित (मदन कुलकर्णी गौरवग्रंथ - ईश्वर नन्दपुरे)

श्रेयांकन क्रमांक एक : लेखनक्षमतेची विकसनशीलता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. सृजनात्मक (ललित) लेखन आणि ललितेतर, माहितीपर व वैचारिक स्वरूपाचे लेखन;
२. निर्मितीची प्रक्रिया : या सन्दर्भात कोलरीज, स्पीयरमान, वॉलेस, सॅम्युअल अलेक्झाण्डर यांचे सिद्धान्त (स्वतःच्या साहित्यनिर्मितीबद्दल लेखकाचे स्वानुभव व विचार);
३. साहित्यकृतीचे घटक : आशय, रचना-मांडणी, भाषा;

श्रेयांकन क्रमांक दोन : लेखनक्षमतेची आत्मनिष्ठ व बहिर्मुखी वर्तुळे

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. दैनंदिनी, व्यक्तिचित्र/शब्दचित्रलेखन;
२. लोकसंपर्क आणि आत्मनिष्ठा;
३. प्रवासवर्णनात्मक व आत्मकथनात्मक लेखन;

श्रेयांकन क्रमांक तीन : अ. लेखनक्षमतेतील भावात्मकता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

कविता - छन्दोबद्ध रचना (भावगीत, गीतकाव्य, गझल, अक्षरगणवृत्त)

आ. लेखनक्षमतेतील कथनात्मकता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

- कथनात्मकता
१. कथा,
  २. कादम्बरी

श्रेयांकन क्रमांक चार : सादरीकरणक्षमता

(तासिका : पंधरा; गुण - २५)

१. नाटक, नभोनाट्य,
२. एकांकिका, दृक्श्राव्य माध्यमासाठीचे संहिता लेखन

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. A Guide to The Art of Writing, Cambridge,	-	Robert Allen,
२. Creative Writing Activities	-	Constance McAllister,
३. The Development of Writing Abilities, MacMillan, 1981	-	G. Britton,
४. Writers at Workshop : Techniques in Creative Writing	-	Maybury Barry
५. प्रतिभासाधन, व्हीनस पुणे,	-	नारायण सीताराम फडके,
६. रूप-निरूपण	-	शिरीष गोपाळ देशपाण्डे
७. सृजनात्मक लेखन, पद्मगंधा, पुणे, २००५	-	आनंद पाटील,
८. संवाद	-	विजया राजाध्यक्ष

- श्रेयांकन क्रमांक एक : नियतकालिकांचे स्वरूप व भारतात नियतकालिकांचे आगमन (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 १. अक्वेल इंग्रजी कालखण्डातील नियतकालिकांच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी
 २. 'निबंधमाला' व विविधज्ञानविस्तार' या नियतकालिकांचे वाङ्मयीन कार्य
- श्रेयांकन क्रमांक दोन : एकोणिसाव्या-विसाव्या शतकातील नियतकालिकांचे स्वरूप (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 'केसरी', 'सुधारक', (अनन्त भालेराव यांनी संपादित केलेले) 'मराठवाडा व (ग० त्र्यं० माडखोलकर यांनी संपादित केलेले) 'तरुण भारत' या नियतकालिकांनी राजकीय व सामाजिक क्षेत्रांत केलेले कार्य,
- श्रेयांकन क्रमांक तीन : नियतकालिके व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 १. 'करमणूक',
 २. 'मनोरंजन',
 ३. 'रत्नाकर',
 ४. 'नवभारत',
 ५. 'सहयाद्री',
 ६. 'सत्यकथा',
 ७. 'अभिरुची'
- श्रेयांकन क्रमांक चार : मुक्तिपूर्व गोमंतकातील नियतकालिकांचे स्वरूप व कार्य (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. 'प्रभात',
 आ. 'स्वयंसेवक',
 इ. 'भारत',
 ई. 'भारतमित्र' व इतर

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. गतशतकपत्रिका	- सम्पादक : शिरीष गोपाळ देशपाण्डे व नन्दा आपटे
२. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक)	- सम्पा० वि० बा० प्रभुदेसाई, रवीन्द्र घवी
३. मराठी ज्ञानप्रसारक: इतिहास आणि वाङ्मयविचार	- वा० ल० कुळकर्णी
४. मराठी नियतकालिकांचा इतिहास	- रामचन्द्र गोविन्द कानडे
५. मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास, खण्ड एक	- व० दि० कुलकर्णी
६. मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास, खण्ड तीन	- उषा मा० देशमुख
७. मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास, खण्ड दोन	- उषा मा० देशमुख
८. मराठी नियतकालिकांची सूची - १८०० - १९५० (खण्ड १ व २)	- सम्पा०: शंकर गणेश दाते, दि० वि०, काळे, शं० ना० बर्वे
९. मराठी नियतकालिके व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य,	- आलोचना, जून, १९७४
१०. मराठी साहित्यातील स्पन्दने	- गो० म० कुलकर्णी
११. विविधज्ञानविस्तार : इतिहास आणि वाङ्मयविचार	- वा० ल० कुळकर्णी
१२. वृत्तपत्रांचा इतिहास	- वि० कृ० जोशी व रा० के० लेले

श्रेयांकन क्रमांक एक : भाषिक परंपरा व साहित्य (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. संस्कृत भाषेची परंपरा,
 आ. संस्कृत साहित्याचा इतिहास (संक्षिप्त),
 इ. व्याकरण : संधी, समास, कारक, प्रयोग, क्रियापद विचार, धातुसाधिते;

श्रेयांकन क्रमांक दोन : साहित्यशास्त्र (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. काव्यलक्षण, अलङ्कार, रसविमर्ष
 आ. छन्दःशास्त्र - वैदिक छन्द, वृत्तविचार,
 इ. संस्कृत ललित ग्रंथांचा अभ्यास -
 १. रघुवंश - कालिदास (एक सर्ग),
 २. कर्णभारम् - भास (एकांकी),

श्रेयांकन क्रमांक तीन : भाषिक संरचना व साहित्यविषयक उपयोजन (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 अ. संस्कृत साहित्याचा इतिहास (वैशिष्ट्ये),
 आ. संस्कृत ललितेतर ग्रंथांचा अभ्यास,
 १. नीतिशतक (काही भाग)
 २. उपनिषदे (काही भाग)

श्रेयांकन क्रमांक चार : भाषिक संरचना व अनुवाद (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
 १. किरातार्जुनीय - भारवि (एक सर्ग),
 २. शाकुन्तलम् - कालिदास (नाटक),
 ३. गीतगोविन्द - जयदेव (लघुकाव्य) विद्यार्थ्यांकरवी स्वाध्याय व निबंधलेखन

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. संस्कृत टीका आणि टीकाकार	-	सुरेश महाजन
२. संस्कृत निबंधलेखन आणि पत्रलेखन		
३. संस्कृत शिका	-	एन. जी. महेता (नन्दलाल शास्त्रीजी)
४. संस्कृत साहित्याची प्रदक्षिणा त्रिवेणी,		
५. संस्कृत साहित्यातील अमोल ठेवा	-	डॉ. कृ. ज्ञा. भिंगारकर, विलास देशपांडे

- श्रेयांकन क्रमांक एक : अ. स्वरूप व महत्त्व : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. ऐतिहासिक परंपरा, मोडी लिपीतली वाङ्मयाची उपलब्धता,
  २. मोडी लिपीची बाराखडी, परिचय आणि स्वाध्याय,
  ३. मोडी लिपीतली अभ्याससाधनांचे अर्थस्पष्टीकरणासाठीची कौशल्ये :
  ४. मोडी लिपीतील अभ्याससाधनांच्या आकलनासाठीची संक्षेप चिहने, मोडी लिपीतली कागदपत्रांचे प्रकार,
- आ. पत्रप्रकारांची माहिती :
१. महजर, खुर्दखत, इनामपत्र, आज्ञापत्र,
  २. सवदापत्र, ताकिदपत्र, हुकूम,
  ३. हुकुमनामा, राजिनामा, तहनामा,
  ४. सामपत्र, नेमुत्तर, कताब,
  ५. जमान कताब, मुचलका, फारकत, जाहिरनामा
- इ. पत्रांचे नमुने, मोडी पत्रांमधला संक्षेप, शब्दार्थ,
- श्रेयांकन क्रमांक दोन अ. मोडी कागदपत्रांची भाषावैज्ञानिक रूपरेखा व लेखनशैली : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
- आ. मोडी लिपीतील कालमापनाविषयीचा परिचय :
(शक, विक्रम संवत्, हिजरी, फासली, शुहूर आणि जुलूस);
- श्रेयांकन क्रमांक तीन मोडी दप्तर : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. मेनावली दप्तर (बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ व डेक्कन महाविद्यालय),
  २. पेशवे दप्तर - भारत इतिहास संशोधन दप्तर,
  ३. राजवाडे मण्डळ दप्तर (धुळे) व गोवा पुराभिलेख संग्रहालय (गोवे);
- श्रेयांकन क्रमांक चार : मोडी दप्तर : (तासिका : पंधरा; गुण - २५)
१. मुंबई पुराभिलेख संग्रहालय (महाराष्ट्र) - कोल्हापूर पुराभिलेख संग्रहालय (महाराष्ट्र)
  २. मराठवाडा पुराभिलेख संग्रहालय (औरंगाबाद-महाराष्ट्र) - हैद्राबाद पुराभिलेख संग्रहालय (आन्ध्र प्रदेश)

सन्दर्भ ग्रंथ : (recommended reference books)

१. *Epigraphical Sources in Marathi, Historiography in Indian Languages* (Dr. G.M. Moraes Felicitation Volume), Edited by J.P. De Souza and C.M. Kulkarni - Madhukar Keshav Dhavalikar,
२. *Marathi sources for the History, of Karnataka, QJMS vol., LXXI No. 1-2* - G. H. Khare,
३. तुम्हीच मोडी शिका - मधुकर कुलकर्णी,
४. मोडी : वाचन लेखन सेट : एक ते पाच - गणेश राजाराम वाळिम्बे,
५. मोडी शिका - गंगाधर महांबरे,
६. लेखन प्रशस्ती - अनुराधा कुलकर्णी,
७. मराठेकालीन प्रसिद्ध व्यक्तींचे हस्ताक्षरायुक्त पत्रे, मुंबई, १९६९ - जी० पिल्स आणि खोरेकर.